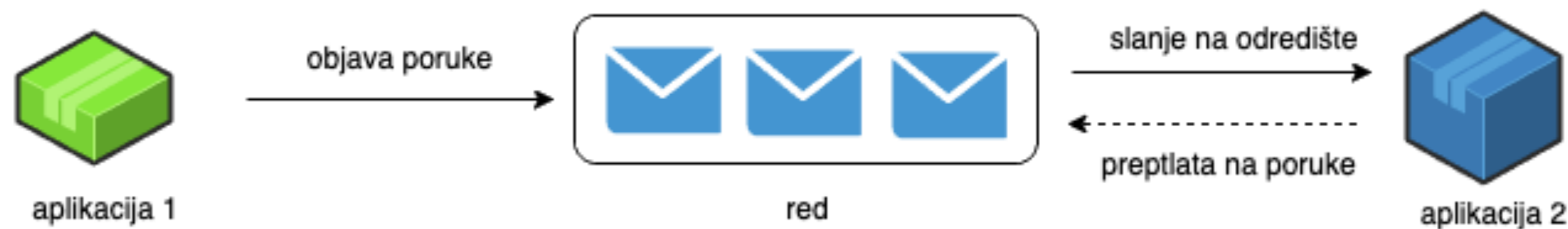
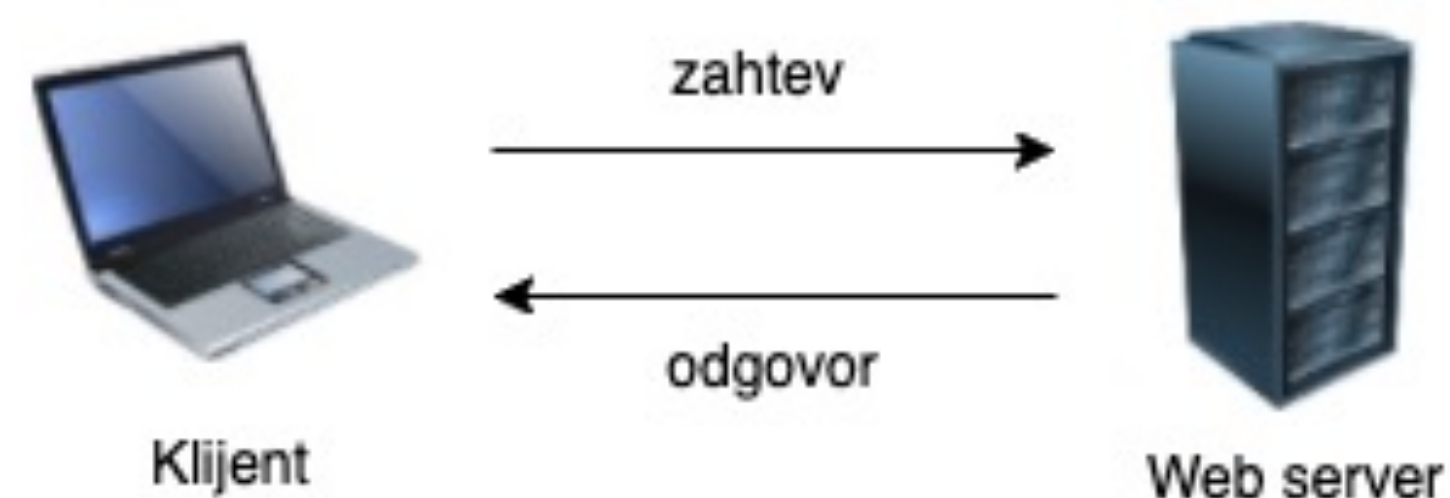
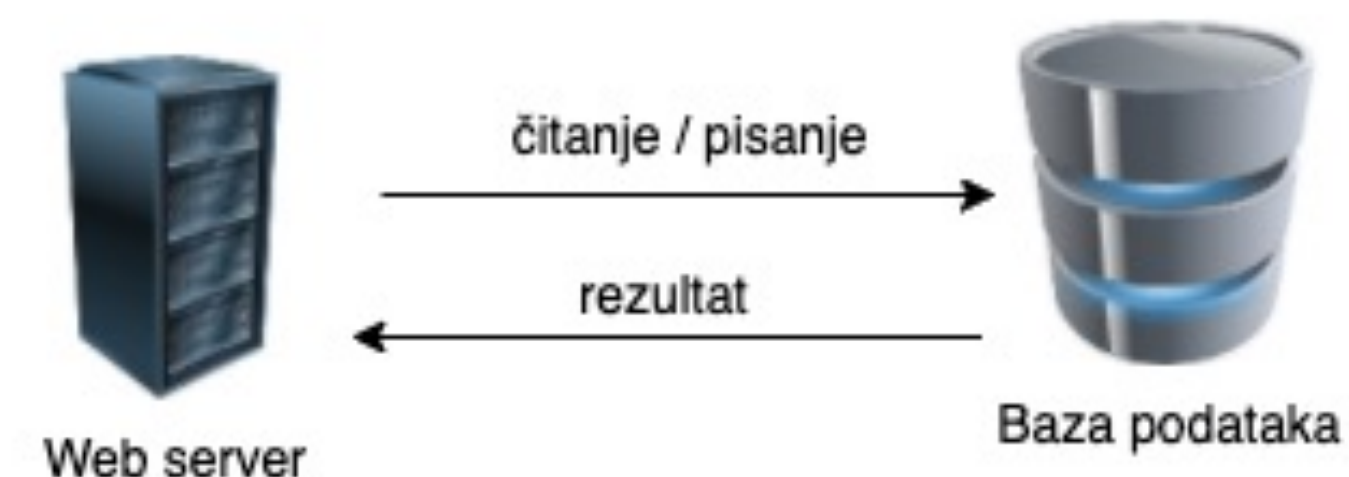

SERVERSKE ARHITEKTURE

TRI NAJČEŠĆA SCENARIJA

- Serverska aplikacija <-> Baza podataka
- Direktna komunikacija klijent <-> server kroz poziv servisa
- Asinhrona komunikacija razmenom poruka preko reda poruka (message queue)

TRI NAJČEŠĆA SCENARIJA

- Serverska aplikacija <-> Baza podataka
- Direktna komunikacija klijent <-> server kroz poziv servisa
- Asinhrona komunikacija razmenom poruka preko reda poruka (message queue)

WEB SERVER

4

◆ ČEMU SLUŽI?

- Komponenta odgovorna za prihvatanje HTTP zahteva i vraćanje odgovora
- Dizajniran je da služi statički sadržaj (ali mnogi imaju podršku za scripting jezike poput Perl, PHP, itd. za generisanje dinamičkog HTTP sadržaja)

◆ POZNATI SERVERI

- Apache HTTP Server
- Nginx
- lighttpd
- ...

◆ ČEMU SLUŽI?

- Generiše dimanički sadržaj koji dolazi kao rezultat izvršavanja poslovne logike
- Većina aplikativnih servera ima web server kao svoj sastavni deo, te može da radi iste stvari
- Dodatno može imati podršku za *connection pooling*, *messaging* servise, itd.
- Nije limitiran na korišćenje samo HTTP protokola

◆ POZNATI SERVERI

- Apache Tomcat
- WildFly (JBoss)
- Oracle WebLogic
- Unicorn
- ...

KORACI ZA OBRADU ZAHTEVA

6

◆ PRIHVATANJE ZAHTEVA

- Ako je u pitanju novi zahtev, prvo mora da se uspostavi HTTP konekcija preko TCP konekcije

◆ INICIJALNA OBRADA ZAHTEVA

- Podrazumeva čitanje bajtova (*I/O bound*) i parsiranje HTTP zahteva (*CPU bound*)
- Ako je u pitanju POST ili PUT zahtev, zahteva se dodatno procesiranje podataka koji se šalju u zahtevu

◆ SLANJE ZAHTEVA APLIKACIJI NA DALJU OBRADU

- Podrazumeva slanje zahteva sloju poslovne logike
- Prosleđivanje poziva se može svesti na čitanje podataka sa fajl sistema/baze podataka, slanje zahteva preko mreže na neki message queue, RPC poziv,... (*I/O bound*)

KORACI ZA OBRADU ZAHTEVA

7

◆ KREIRANJE ODGOVORA

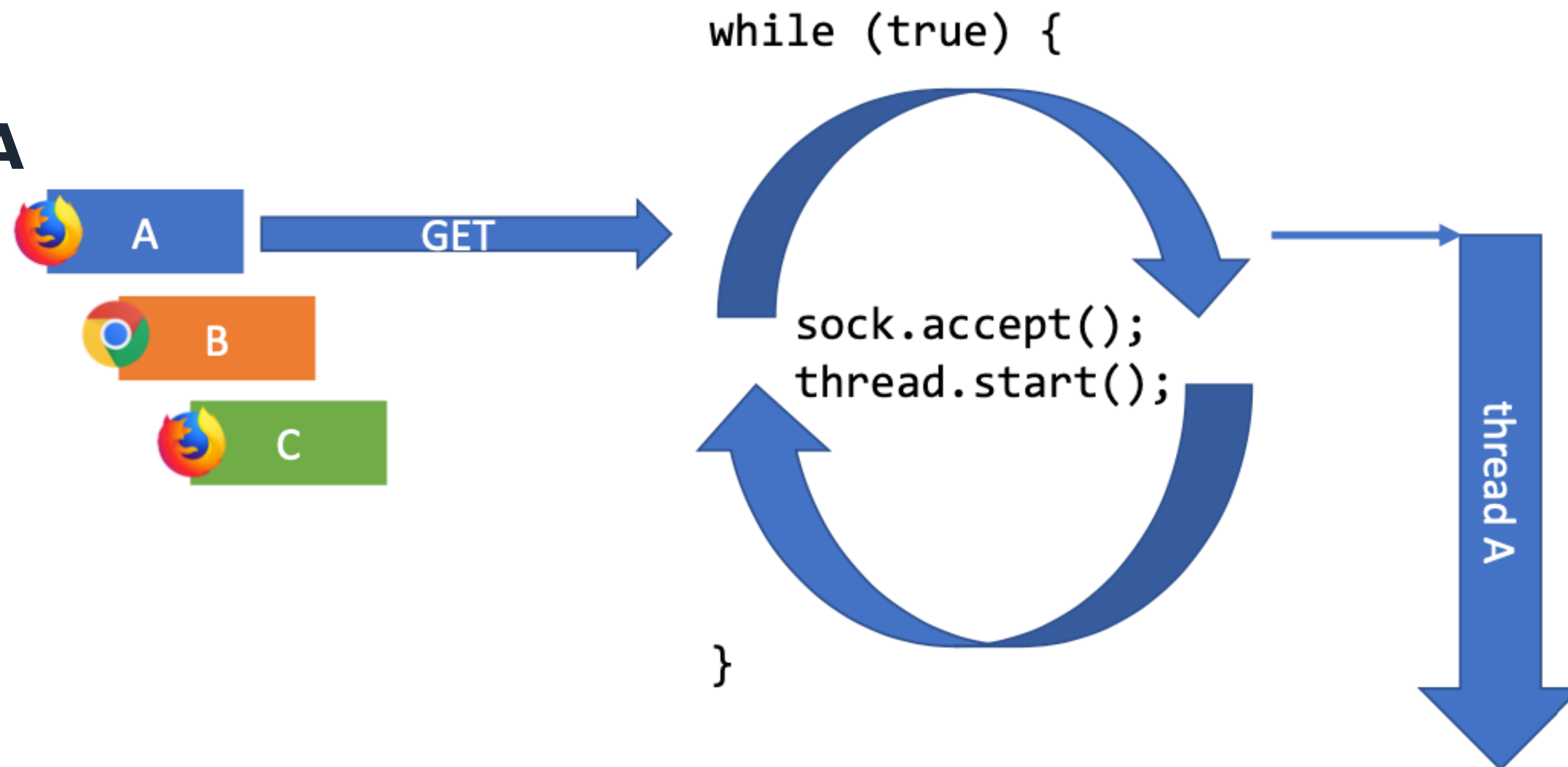
- Kada je zahtev obrađen i resurs je spreman (HTML stranica, slika, video, ...), vraća se klijentu pisanjem na socket

◆ ZAVRŠETAK OBRADE ZAHTEVA

- Web server zatvara konekciju ili se vraća na prvi korak i čeka sledeći zahtev

TOK OBRADE ZAHTEVA

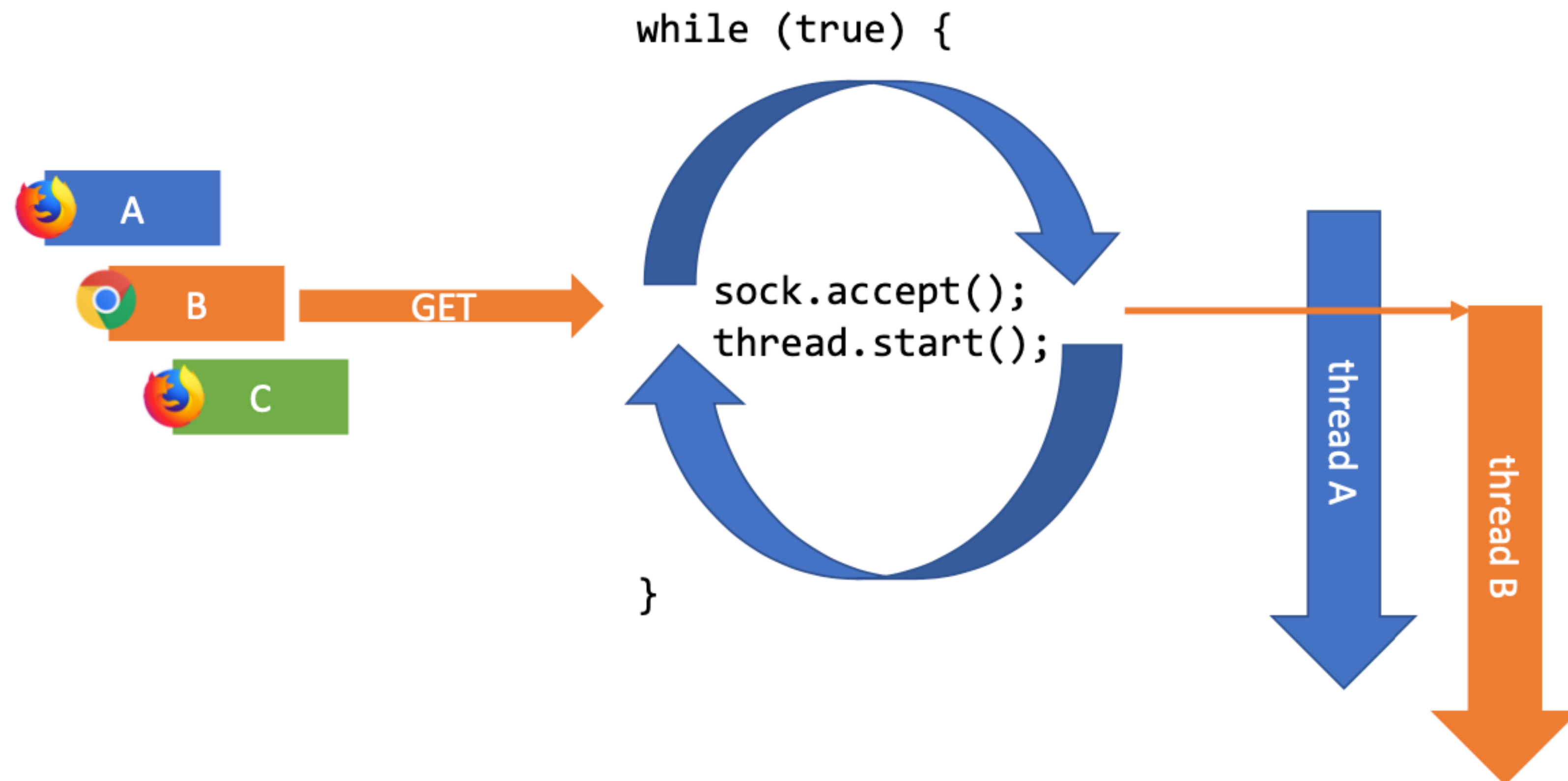
- Klijent A šalje GET zahtev serveru
- Serverska glavna petlja pokreće novu nit za obradu zahteva
- Nit počinje obradu zahteva paralelno sa glavnom petljom
- Glavna petlja ponovo čeka novi zahtev

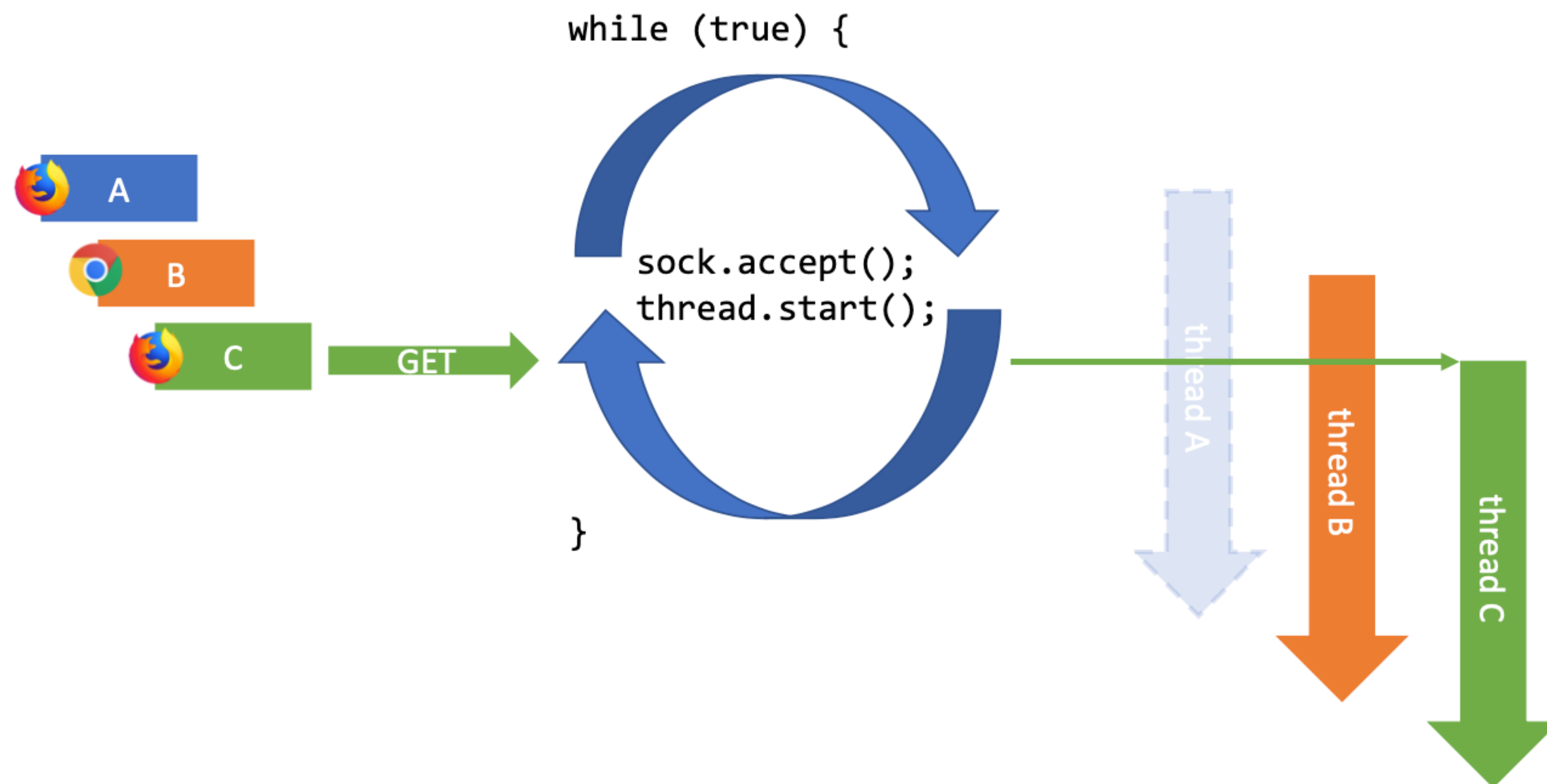
TOK OBRADE ZAHTEVA

- Klijent B šalje GET zahtev serveru
- Serverska glavna petlja pokreće novu nit za obradu zahteva
- Nit počinje obradu zahteva paralelno sa glavnom petljom
- Glavna petlja ponovo čeka novi zahtev
- Prethodna nit za obradu zahteva još nije završila rad

TOK OBRADE ZAHTEVA

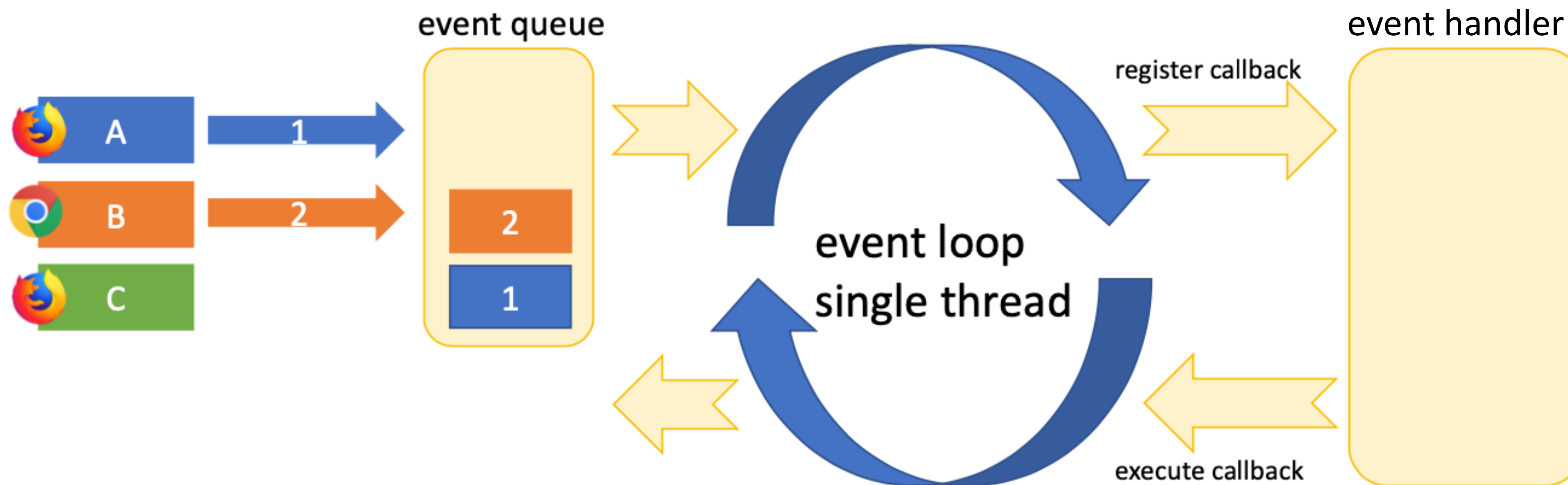
- Klijent C šalje GET zahtev serveru
- Serverska glavna petlja pokreće novu nit za obradu zahteva
- Nit počinje obradu zahteva paralelno sa glavnom petljom
- Glavna petlja ponovo čeka novi zahtev
- Prva nit za obradu zahteva je završila rad
- Druga nit još uvek radi

SERVERSKE ARHITEKTURE BAZIRANE NA DOGAĐAJIMA

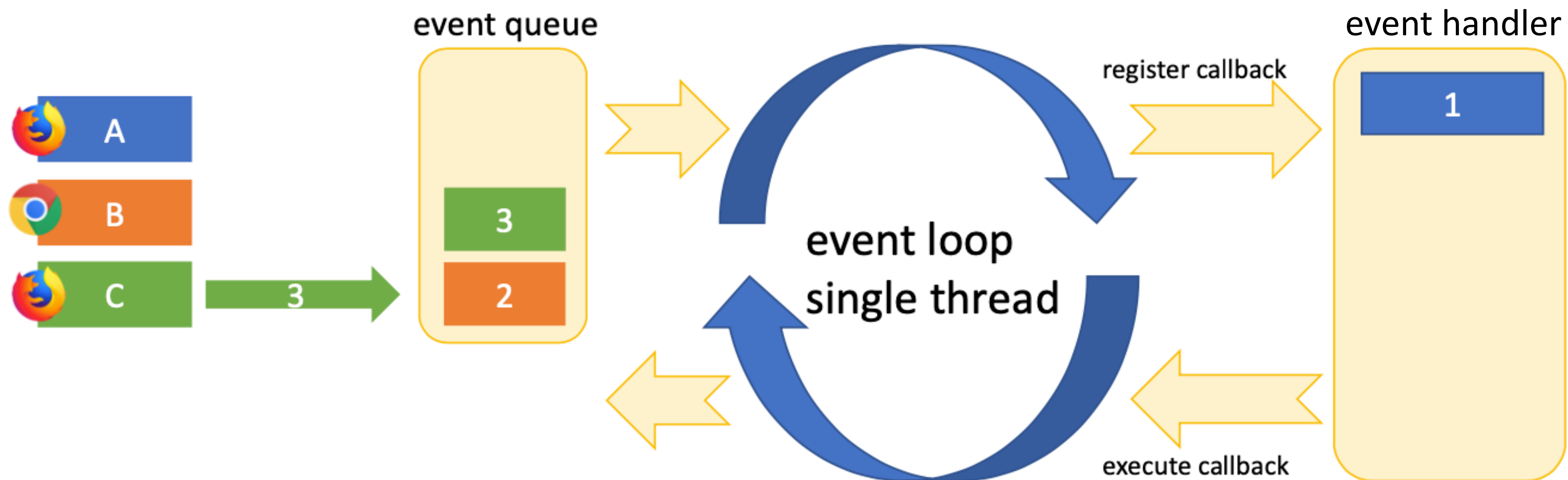
11

SERVERSKE ARHITEKTURE BAZIRANE NA DOGAĐAJIMA

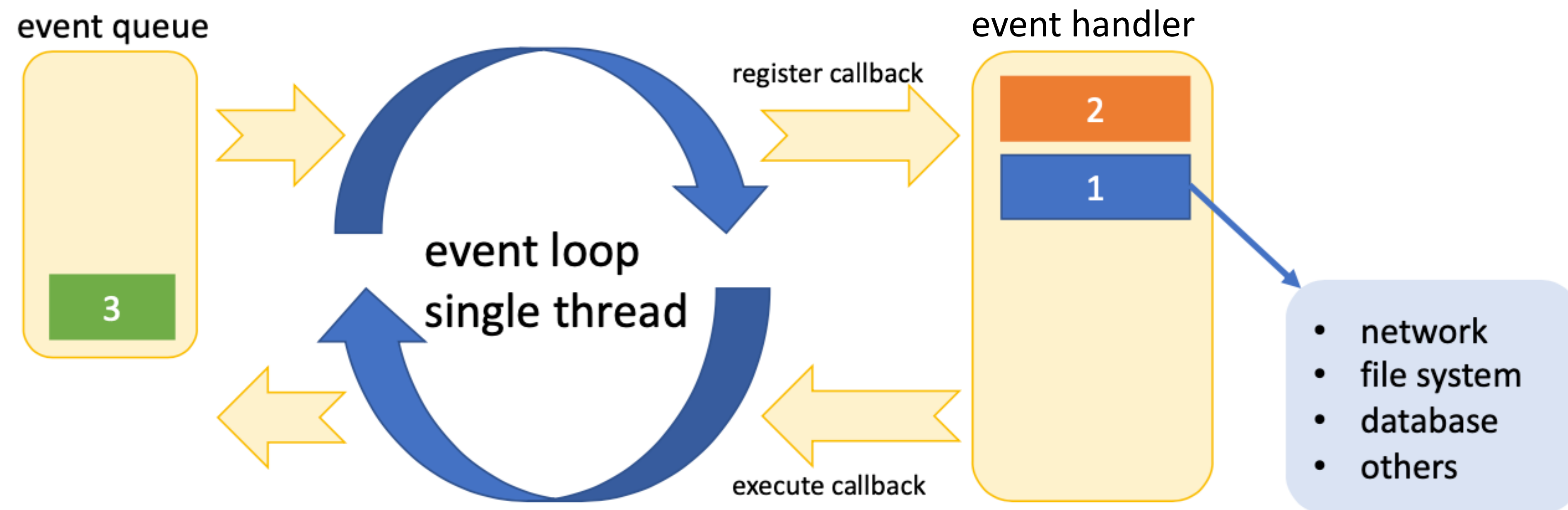
12

SERVERSKE ARHITEKTURE BAZIRANE NA DOGAĐAJIMA

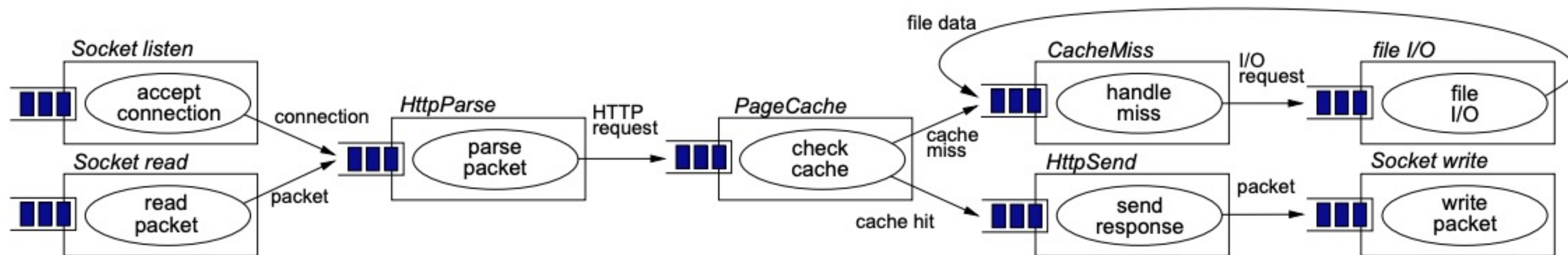
13

KOMBINOVANA ARHITEKTURA KOJA KORISTI I NITI I DOGAĐAJE

- Predložili Matt Welsh, David Culler i Eric Brewer [1] s namerom da unaprede performanse
- U osnovi je podeljena serverska logika u lanac striktno definisanih faza
- Faze su povezane pomoću redova
- Zahtevi se prosleđuju iz jedne u drugu fazu tokom procesiranja
- Svaka faza ima nit ili skup niti (thread pool) koji mogu da se konfigurišu dinamički

[1] <https://docs.huihoo.com/seda/seda-sosp01.pdf>

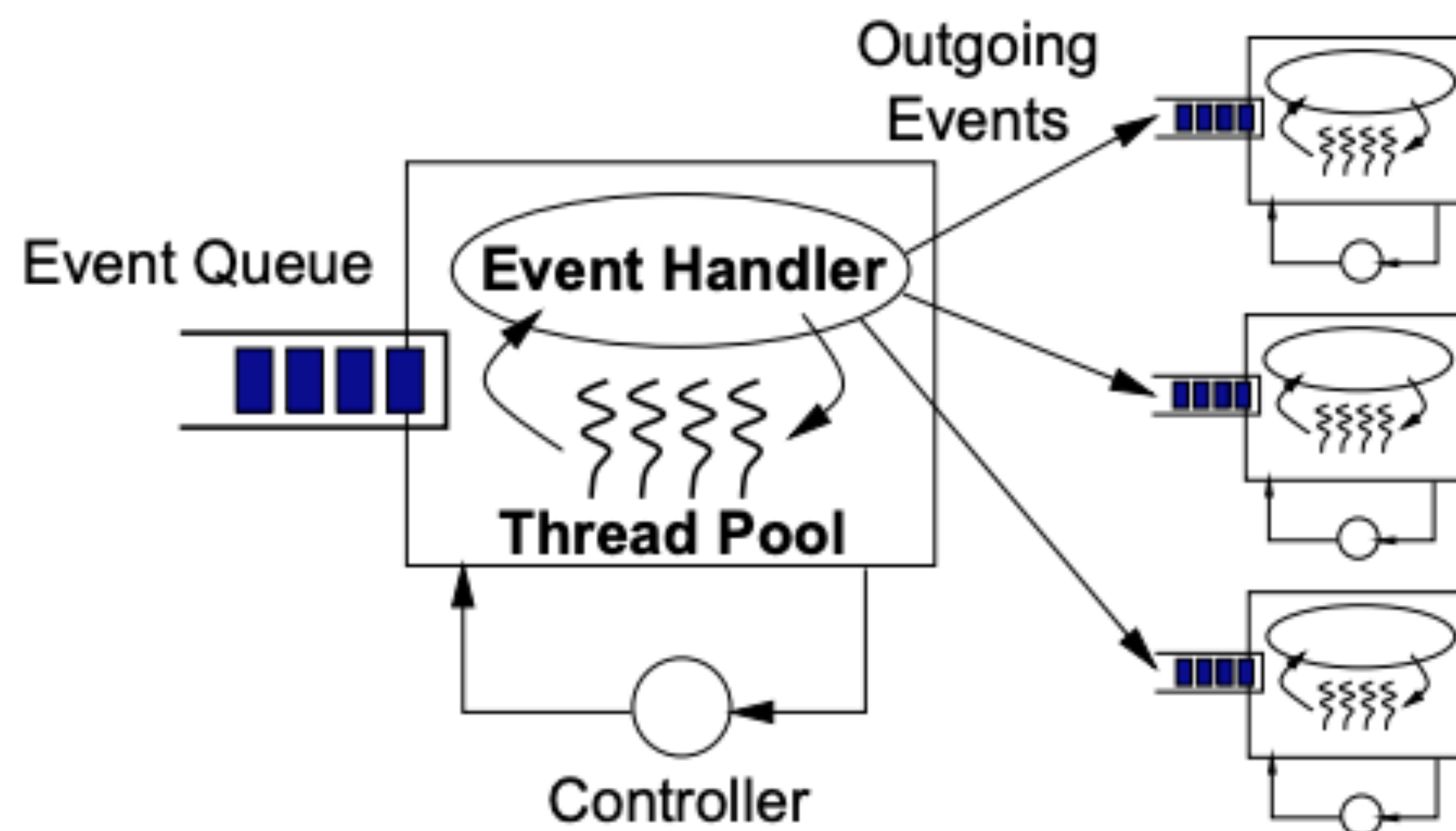

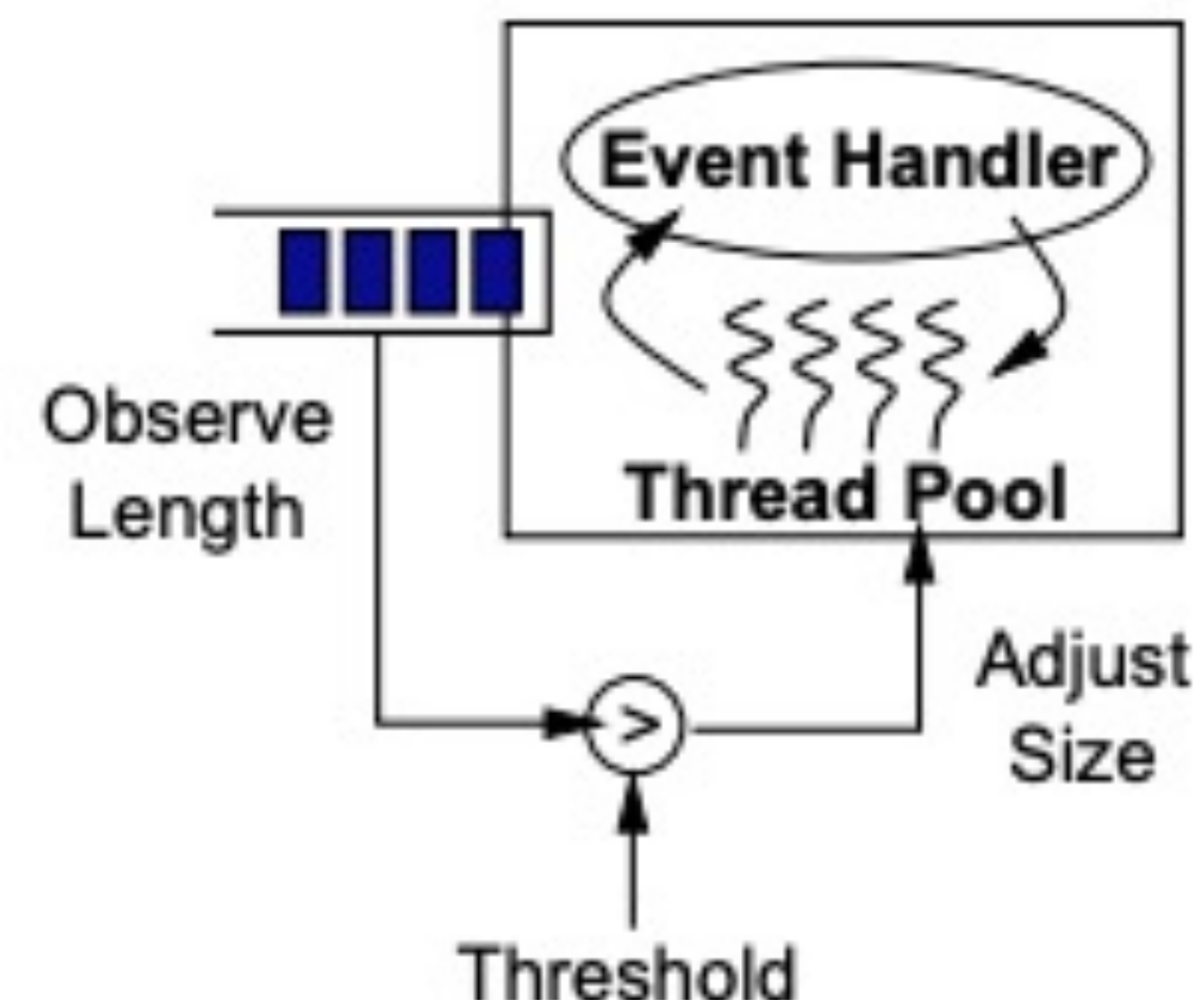
STAGED EVENT-DRIVEN ARCHITECTURE (SEDA)

15

SEDA FAZA

SEDA KONTROLER

◆ KAKO WEB SERVERI MOGU DA IZAĐU NA KRAJ SA 10.000 ISTOVREMENIH ZAHTEVA?

- Dan Kegel 1999. objavio članak [1]
- Danas predstavlja osnovni resurs za diskusiju o skalabilnosti web servera
- Smatra da (u to vreme) hardver ne mora biti usko grlo sistema za obradu konkurentnih konekcija
- Izdvaja strategije poput opsluživanja više klijenata sa jednom niti i korišćenje neblokirajućih I/O operacija na određeni način
- Problem je rešen izmenama u kernelu OS i prelaskom na event-driven servere (npr. Ngnix i Node bazirane)
- Osnova za nove probleme C100K, C1M, C10M,...

◆ METRIKE ZA MERENJE PERFORMANSI SERVERA

- Propusni opseg zahteva (request throughput meren kao broj zahteva po jedinici vremena – req/sec)
- Propusni opseg podataka (meren u Mbps)
- Vreme odgovora (response time meren u ms)
- Broj konkurentnih konekcija (izražen kao broj)

◆ DODATNE METRIKE UKLJUČUJU MONITORING SERVERSKE MAŠINE

- Zauzeće CPU
- Zauzeće memorije
- Broj niti/procesa
- Broj otvorenih soketa
- Broj otvorenih fajlova
- ...

REFERENCE

18

- ◆ **PRIMERI PO UZORU NA** <https://github.com/mbranko/isa19/tree/master/01-threads>
- ◆ **PRIMER ZA MERENJE PERFORMANSI** <https://github.com/mbranko/isa19/tree/master/01-threads/analyze>
- ◆ **WELSH ET AL. AN ARCHITECTURE FOR WELL-CONDITIONED, SCALABLE INTERNET SERVICES.** <https://docs.huihoo.com/seda/seda-sosp01.pdf>
- ◆ **DAN KAGEL. C10K PROBLEM.** <http://www.kegel.com/c10k.html>
- ◆ **PARIAG ET AL. COMPARING THE PERFORMANCE OF WEB SERVER ARCHITECTURES.** <https://people.eecs.berkeley.edu/~brewer/cs262/Pariag07.pdf>
- ◆ **NODE.JS EVENT LOOP.** <https://nodejs.org/en/docs/guides/event-loop-timers-and-nexttick/>
- ◆ **BENJAMIN ERB. CONCURRENT PROGRAMMING FOR SCALABLE WEB ARCHITECTURES.** <https://berb.github.io/diploma-thesis/>
- ◆ **NIKHIL MARATHE. AN INTRODUCTION TO LIBUV.** <https://nikhilm.github.io/uvbook/basics.html>

**KOJA SU VAŠA
PITANJA?**